

RAKVERE VALLA

Sõnumid

LISANNE LINDRE:

„Tegin hea meelega midagi sellist, mida ei oleks kunagi ette kujutanud ennast tegemas.“

Loe lk 3

VIII aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT

Märts 2025 • Nr 3 (87)

Klaasi kirjutatud tänu

20. veebruaril oli taas Sõmeru keskusehoone rahvast täis, et saada osa Vabariigi aastapäevale pühendatud kontserdist ja tunda rõõmu tunnustatud inimeste üle.

Valla aumärk anti üle kauaaegsele lasteaiajuhile **Evi Metsmaakerile**, et tunnustada teda tänuväärse ja tulemusliku töö eest.

Rakvere vallavalitsus tunnustas nimeliseklaasitänuplaadiga **HEA TEGU** neid tahtekindlaid inimesi, kes panustavad meie igapäevaelu headuse, südamesoojuse ja töökusega.

Näpi kooli eripedagoog **Ave Ojasalu** ja koolijuht **Juta Valvik** kutsusid ellu aktiivsus- ja tähelepanuhäirega (ATH) laste vanemate tugigrupi. Sageli tunnevad vanemad end süüdi, et ei saa oma lapsega hakkama. Tugirühma kohtumistel kogetakse mõistmist, toetust ning saadakse uusi teadmisi.

Evely Kajala on tasakaalukas, abivalmis ja professionaalne nõuandja lastega perede toetamisel, andes oma panuse keerulistes olukordades. Vaatamata väga rasketele juhtumitele, jätkub tal endiselt tasakaalukust ja aega suhelda vanemate, laste, omavalitsuste, kohtute, perekodude ja veel paljude teistega. Ta teeb rohkem, kui tema töö nõuab. Ta on mõistev kuulaja ja nõuandja lapsevanemale ning täpne, kohusetundlik ja professionaalne kolleeg vallavalitsuses.

Oxana Nikitina – tõeline pärl nii noorsootöös kui kolleegina, ühendades juhiomadused ja sügava noorte mõistmise. On noorsootöö valdkonna liider, kes on elavdanud igapäevatoöd, organiseerinud kasulikku koolitust ja vestlusringe ning toonud noortekeskustesse uusi huvitavaid ringe. On andnud noortele võimaluse tegeleda teaduse, katsetuste, tantsu ja füüsiliste väljakutsetega ning olnud hindamatu koostööpartner valla jõulumaal ja Maaelufestivalil, kaasates nendesse tegemistesse noortekeskused ja noortevolikogu.

Aukodanik Evi Metsmaaker koos volikogu esimehe Peep Vassiljevi ja vallavanem Mäido Nõlvakuga.

FOTO: GRETE VEEDLA

Pille-Riin Kanna on Arkna kandi noorte jaoks alati olemas, andes neile võimaluse Arkna noortekeskuse ruumides koos käia, suhelda ja vaba aega sisustada.

Ene Turrot võib nimetada vabatahtlikuks seltsiliseks ilma, et tema tegemised oleks kuskil registreeritud. Ta on aastaid osanud märgata neid, kes üksi või teistest nõrgemad ning leiab aega, et astuda sisse, kuulata ja aidata. Oma külaskäikudega aitab ta kaasa fotopärandi säilitamisele ja Uhtna topoteegi täiendamisele. Tema jaoks ei ole koormav kaugest külanurgast jalgsi tulles kaasa vedada raskeid fotoalbumeid. Ta on aastaid olnud Uhtna naiseltsingu aktiivne liige, kes paneb öla alla igale kokkusaamisele ja osalenud aktiivselt Uhtna kogukonna tegemistes.

Ene Tamm on aastaid teinud koostööd Sõmeru lasteaia Mõmmikute rühmaga. Üheskoos on viidud läbi erinevaid raamatukogutunde ja projekte. Oma rõõmsameelse, heatujulise ja hooliva suhtlemisega on ta loonud lasteaijalastes lugemishuvi, mis kestab ka peale lasteaia lõpetamist ning oskab alati leida lap-

sele sobivat ja eakohast kirjandust.

Mario Mikvere on teinud suure töö valla e-teenuste arendamisel ja infoturbestandardi ettevalmistamisel.

Siiri Saarmets ja Reelika Kirsipuu tegutsevad pühendunult, et elavdada valla kultuurikeskkonda ja andnud oma panuse kogukonnategevuste mitmekesistamisel.

Marina Nikitina on keskusehoone asendamatu ja hoolas perenaine, kes hoiab korras ruumid ja on abiks ürituste ettevalmistamisel. Ta on abivalmis ja suure südamega ning nõus igal ajal panustama oma töösse rohkem, kui temalt oodatakse.

Perekond Laanemäe andis oma aja ja energia ning avas koduüksed, et osaleda valda tutvustavas #virupärases videoprojektis. Nende pühendumus ja kohalolek aitasid teha sellest tõeliselt meeldejääva, sooja ja sihipärase video.

Linda Kangur osales valda tutvustava video loomisel. Tema osavõtt, elukogemus ja siiras pöördumine lisasid videole soojust ja tähendust.

Urmas Pärtliga on kauaaegne ja hea koostöö Rakvere valla heakorratööde osutamisel.

Heidelberg Materials Kunda AS andis oma panuse Sõmeru Terviseraja parkla rajamisel.

Motoklubi Rakvere Raibe RC MTÜ kinkis vähekindlustatud perede lastele kommipakid.

Igor Korobov valmistas ja kinkis mudaköögi ja õuemööbli lasteaia Pääsusilm Sõmeru õppekohale.

Siim Strauch valmistas ja kinkis välgirilli lasteaia Pääsusilm Sõmeru õppekohale.

Annika Aasa kinkis Uhtna raamatukogule looga õmblusmasina. Raamatukogus käib koos käsitööring, mille liikmed tänuga masinat kasutavad ning sellest loost osa saavad.

Laidi Plotnik kannab hoolt, et Uhtna naiskoori iga esinemine saaks aastatepikkuses ajalookroonikas üles tähendatud nii sõnas kui pildis.

OÜ Wildlander lõi arendava võimaluse ja andis töökogemusi noortele malevlastele.

Kille Kruuv andis arendava töökogemuse noortele malevlastele ning avas Niiduvälja kodukohvikku Maal

elamise ja Kodukohvikute päeval.

Kaido Hein ei ole tuntud ainult kui ettevõtja, vaid ka pühendunud kultuurisõber, kes on aastaid panustanud nii Rakvere valla kui Lääne-Virumaa kultuuri- ja spordiürituste korraldamisse ning taristu arendamisse, aidates oma firma tehnika ja tööjõuga. Tema firma KAH OÜ annetas Maaelufestivalil teenitud oksjonitulu Sõmeru lasteaiale Pääsusilm ning pani öla alla Virumaa Kultuurikorraldajate Liidule, toetades rahaliselt Eestimaa Rahvamajade Ühingu suvekooli.

MTÜ Päide Motoklubi korraldas novembris motohuvilistele meeleoluka koguperepäeva, mida külastas suur hulk inimesi. Teie pühendumus ja entusiasm löid sündmuse, mis tõi kogukonna kokku ning pakkus rõõmu ja meeldejäevaid hetki kõigile osalejatele.

Antonina Vaski käed ja süda on õiges kohas, tema kohalolu ja panust on märgata pea igal valla sündmusel ning kes oma soojuse, lahkuse ja abivalmidusega aitab kultuuriürituste ettevalmistamisel.

Indrek Allikmaa ja Jaanus Prits – abivalmis jõulu-

vanad, kelle energia, osavõtlikkus ja koostöövalmidus muutsid Jõulumaa eriliseks ning jätsid jälje paljude väikeste inimeste südamesse ja panid silmad särama.

Ilmar Paal, Riigimetsa Majandamise Keskuse Kirde regiooni metsakasvatusejuht tõi Sõmeru jõulumaa üle 50 väikese kuusepuu, mille abil sai teoks muinasjutumetsa idee. Lisaks toetas ka Jõuluvana töökoja läbiviimist.

Reet Simson panustas vabatahtlikuna Maaelufestivali ilmestamisel ja korraldamisel.

Rakvere valla noortevolikogu lõi aktiivselt kaasa Jõulumaa ja Maaelufestivali korraldamisel ning katusekino läbiviimisel.

Omaette tunnustust vääriva seltskonna moodustasid Maal elamise päeval kaasaaitajad. On ju Maal elamise päeva eesmärgiks kutsuda maale elama veelgi rohkem tegusaid ja särasilmseid inimesi ning anda ühiskonnale teda sellest, kuidas siin elatakse, töötatakse ja toimetatakse. Sel päeval avavad oma ukseid paljud pered ja asutused, et kutsuda külla ning pakkuda küllastajatele maitseelamusi ja positiivseid emotsioone. Rakvere vald on sellele üle eestilisel sündmusel osalenud juba 6 aastat. Ühte sündmust aga ei saa korraldada, kui pole inimesi, kes oma avatud meele ja südamega kaasa aitavad.

Liis Idavain ja Reino Koha aitasid kaasa avasündmuse korraldamisele ja avasid oma koduvärava Uhtna uusaarenduses.

OÜ Sämi Siil osales Maal elamise ja Kodukohvikute päeval ning annetas 200-eurose kinkekaardi osalejate mängule.

Oma kohvikud Maal elamise ja Kodukohvikute päeval avasid: **MTÜ Uhtna Jahtkond** (Uhtna Jahiseltsi kodukohvik), **OÜ Rebase-männiku Catering**, **MTÜ Lasila Küla, Ussipesa kodukohvik**, **Sõmeru põhikooli koolikohvik**, **Uhtna põhikool**, **Näpi kool** ja **Lasila kool**.

*Päikesetõusudest imesid otsides,
tuultega võideldes, tormisid trotsides.
Kohates kaaslast, on naeratus palgel
jõudu meil annab just sini-must-valge.
Lainete kohin ja metsade müha,
Eestimaa – oled mul ainus ja püha!*

*Avatud silmadest peegeldub sära,
meie ees lahti on Eestimaa värav.
Ise vaid valima pead nüüd raja,
tegema seda, mis meile on vaja.
Ole siis vana või ole sa noor,
tähtis, et olla me saame kõik koos.*

*Pidupäev hingele kruttimas hoogu,
reipust ja mõistmist see kõigile toogu.
Hommikutunnid meid kutsusid kokku,
seltsis nüüd õhtuni lüüa võib lokku.*

S. Rebane

MTÜ Uus Uhtna, Uhtna kooli kodutütarde, naisrühm Tantsumaias ja Rakvere valla ühistööna läbiviidud ja Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud päikesetõusu lipuheiskamisteremoonia Uhtna külaväljakul pakkus isamaalisi hetki, meeleolukat vaatamängu ja toredaid taaskohtumisi.

Volikoguesimees Peep Vassiljevi sõnavõtu järel esinesid kodutütred ja Tantsumaias.

Muidugi ei puudunud ka traditsioonilised kiluvõileivad ja soe tee.

Uhtnast siirdus valla esindus Kurenokale, et asetada küünlad ja pärjad Vabadussõjas langenute mälestuseks Rägavere mälestussamba jalamile.

Mälestushetk Kurenokal.

FOTO: JANEK SEIDELBERG

Rakvere Valla Sõnumid

RAKVERE VALLAVALITSUS
Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 5300 7650
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevald@rakverevald.ee
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõiguste seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

VALLAVANEMA VEERG

Head valla inimesed!

Eesti Vabariigi 107. sünnipäev – päev, mis sümboliseerib meie rahva ühtsust, iseseisvust ja pühendumust ühiselt seatud eesmärkidele. See on hetk, mil vaatame tagasi meie tegevustele ja seame pilgu tulevikku, et üheskoos edasi liikuda. Saame olla õnnelikud, et oleme vabad.

Iga kogukond ja iga vald on osa suuremast tervikust, meie riigi ja rahva südamest. Meie valla meeskond – olgu need ametnikud, töötajad, volikogu ja valitsuse liikmed, ettevõtjad, vabatahtlikud või iga aktiivne kogukonnaliige – moodustab selle jõu, mis hoiab meie kodukoha elujõulisena ja arengule suunatuna. Ainult üheskoos suudame viia ellu neid eesmärke, mis meie kogukonna elu paremaks muudavad. Warren Buffett on öelnud „Kui soovid minna kiiresti, siis mine üksi. Kui soovid minna kaugele, mine koos teistega“. Meie soovime minna kaugele, seetõttu läheme koos, sest vaid nii sünnivad suured teod. Olgu selleks paremad teenused, tugevam haridus ja noorsootöö, valdkonnaüleline ennetustöö, turvalisem elukeskkond või elujõuline ettevõtlus – kõik see saab teoks vaid siis, kui igaüks meist annab oma panuse ja natuke rohkem.

Valla paljude tegevuste seas oleme üle vabariigi eriti hästi silma jäänud valdkonnaüleline ennetustööga. Usume, et tagajärgede ennetamine on alati lihtsam ja tõhusam kui nendega hiljem tegelemine. Seetõttu panustame süsteemselt ja sihikindlalt ennetustegevusse, mis aitab meil luua turvalise ja toetava keskkonna kõigile elanikele.

Koostöös hariduse, noorsootöö, sotsiaalvaldkonna ja kogukonna liikmetega loo-

me terviklikke lahendusi, mis aitavad noortel kasvada tugevateks, enesekindlateks ja õnnelikeks inimesteks.

Tänapäeva maailmas, kus elu on kiire ja tehnoloogia küll ühendab, kuid paradoksaalsel kombel võib ka lahutada, seisame silmitsi ühe üha süveneva probleemiga – üksildusega. Üksildus ei ole ainult hetkeline kurbus või ajutine eraldatus, vaid see võib pikaajaliselt mõjutada inimese tervist ja heaolu. Eriti ohustatud on meie eakamad kaaskodanikud, kelle igapäevane suhtlus võib olla piiratud ning kes tunnevad end sageli kõrvalejäänuna. Just sellepärast oleme ellu kutsunud vabatahtlike seltsiliste tegevused, mille eesmärk on pakkuda eakatele ja erivajadusega inimestele tuge ja seltsi. Kui sul on keegi, kellega juttu ajada, kellele oma mõtteid ja muresid jagada, aitab see hoida tema vaimset tervist, tugevdada eneseuskust ja säilitada elurõõmu. Meie eesmärk on ehitada üles hooliv ja toetav kogukond, kus igaüks tunneb, et teda märgatakse ja väärtustatakse. Koos saame ennetada probleeme enne, kui need kasvavad suureks väljakutseks.

Oluline osa meie igapäevaelus, kuigi me ei pruugi seda alati teadvustada, on kultuuril.

Kultuur ei ole pelgalt kunstiteosed, muusika või kirjandus, vaid see on meie eluviis, traditsioonid, ühised väärtused ja identiteet. Kultuur loob sideme mineviku ja tuleviku vahel, aitab mõista ennast ja teisi, pakub väljundeid enesväljenduseks ja loovuseks ning võimaluse kogeda ilu ja sügavust. Selleks võib olla kontserdi nautimine, näituse külastamine, tantsimine või lihtsalt hea raamatu lugemine. Kui te pole seda viimast ammu teinud, siis

on just käesolev eesti raamatu aasta selleks ideaalne aeg. Nii saame üheskoos hoida oma vaimset ja füüsilist tervist ning rikastada oma elu. Need tegevused ei paku meile mitte ainult meelelahutust, vaid aitavad leevendada stressi ja parandada vaimset heaolu.

Ühised kogemused, festivalid, teatrietendused või rahvatantsuõhtud, loovad ühtekuuluvustunde ning aitavad leida mõttekaaslasi. Veelgi enam, kultuuril on oluline mõju riigi- ja elanikkonnakaitseks valmistumisel, aitab kujundada rahva hoiakuid ja väärtusi, sealhulgas tugevdada vastupidavust ja kohanemisevõimet kriisiolukordades. Mida tugevam ja ühtsem on meie kultuur, seda vastupidavam ja kaitstum on meie rahvas.

Hoiame kultuuri, siis hoiame ka iseennast!

Me elame ajastul, kus ootamatused võivad tabada meid igal hetkel – olgu selleks looduskatastroofid, tehnoloogilised rikked, tervisekriisid või muud kriitilised olukorrad. Seetõttu on hädavajalik olla valmis ja teada, kuidas sellistes olukordades käituda.

Maailma kriisid on näidanud, et 95% kriisidest tervena välja tulemine sõltub inimeste enda teadlikkusest ja kogukonna võimekusest üksteist aidata ning ainult 5% jõustruktuuride panusest. Seega peab igaüks läbi mõtlema, kuidas tema ja tema pere saavad hakkama elektrikatkestuse, veevarustuse häirete või muude ootamatute olukordadega. Kas kodus on olemas piisav toidu- ja veetagavara, esmaabivahendid, taskulamp ja varupatareid? Kas pereliikmed teavad, kuhu hädalokkorras koguneda või kelle poole pöörduda? See on isiklik vastutus, mida ei saa jätta ainult riigi või ametivõimude hooleks.

Teiseks on oluline kogukonna toetus ja abistamine. Keegi meist ei peaks jääma kriisis üksi. Kas teame oma naabreid? Kas oleme valmis aitama abivajajaid, olgu need eakad, erivajadustega inimesed või pered, kes on kriisis kõige haavatavamad? Kogukonna tugevus seisneb üksteise toetuses ja koostöös. Seepärast on oluline osaleda kriisikoolitustel, vabatahtlikus tegevuses või luua oma tänaval või kortermajas toimiv suhtlusvõrgustik, mis aitab kiirelt

reageerida ja vajadusel abi pakkuda.

Kriisideks valmistumine ei ole hirmu tekitamine, vaid vastutustundlik tegevus. Mida paremini oleme valmis, seda rahu-likumalt ja turvalisemalt tunneme ennast keerulistel aegadel.

Tõhus ja kaasaegne taristu on iga riigi ja omavalitsuse arenguks kriitiline tähtsusega. Seetõttu lähivad valla suuremad investeeringud vee- ja kanalisatsioonisüsteemidesse ning teede korrashoidu, mis on vajalik ka tervisliku ja majanduslikult jätkusuutliku keskkonna tagamiseks nii praegustele kui ka tulevastele põlvetele.

Keskvalitsuse kavatsus on alustada fosforiidi kaevandamisega. Tuginetakse veendumusele, et tegemist on tohutu majandusliku rikkusega. Kuid kellele see rikkus tegelikult kasu toob ning millise hinnaga see saavutatakse? Seni on jäänud hindamata nii sotsiaalmajanduslikud kui ka keskkonnakahjud, mis võivad olla pöördumatud.

Meie valla elukeskkond on ohus – kaevandamine võib hävitada kohaliku looduse, viljakandvad põllumaad ja elutingimused. Samuti pole kindlust, millised on tagajärjed meie põhjaveele. Oleme harjunud pidama puhast joogivett iseenesestmõistetavaks, kuid kas see jääb nii ka tulevikus? Kas me oleme valmis riskima oma tervise, looduse ja tulevaste põlvete elukeskkonnaga lühiajalise kasu nimel? On aeg küsida, kelle huvid siin tegelikult esikohale seatakse ja kas oleme valmis oma kogukonda kaitsma.

Tähistades oma iseseisvust, peame meeles, et iga ühe panus loeb. Iga idee, iga tegu, iga abikäsi aitab meie kogukonda ja seeläbi ka kogu Eestit edasi viia. Meil on põhjust olla uhked oma seniste saavutuste üle ja veelgi enam – meil on põhjust olla kindlad, et ühiselt tegutsedes saame luua veelgi parema homse.

Olgu meie päevad täis uhkust, lootust ja ühist meelekindlust meie tuleviku nimel.

Elagu Eesti!

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

FOTOD: MARCO AITMAN

Libe liug tõi rajale Batmani ja Matu

Isevalmistatud kelkude võistlus „Libe liug“ toimus sel aastal 16. veebruaril. Osales 8 kelku ning võisteldi 3 alal: kiirus, distants ja disain. Kelkude nimed olid Western, Kennet, Batman, Viptool, Hugo, Pöllurally, Matu, Pöllurally mini.

Kiiruse esikolmik:
1. Pöllurally mini
2. Pöllurally
3. Hugo.

Kauguse esikolmik:
1. Western
2. Pöllurally
3. Hugo.

Disaini esikolmik:
1. Kennet
2. Western
3. Batman.

„Libe liug“ võistluse valmistas ette ja korraldas Sõmeru põhikooli õpilane Sten Sokko enda loovtöö raames koostöös Rakvere valla sporditöö spetsialistiga.

Noored andsid tagasisidet

2024. aastal said Rakvere valla noored taas võimaluse osaleda huvitegevust ja noorsootööd puudutavas uuringus. Vastajaid oli 56. Noorte tagasiside annab võimaluse hinnata tööd noortega ning pöörata noorsootöö arendamisel rohkem tähelepanu noorte vajadustele ja soovidele, samuti aitab noorte arengut toetava vaba aja sisustamise planeerimisel ning võimalike probleemide ja kitsaskohtade lahendamisel.

Aitäh kõigile vastajatele! Uuringu tulemustega saab tutvuda valla kodulehel.

FOTO: SÕMERU NOORTEKESKUS

SAAME TUTTAVAKS

NEET-noorte juhtumikorraldaja

NEET-noorte (mitteõppivate ja -töötavate noorte) juhtumikorraldaja ehk teisisõnu noorte heaolu spetsialistina töötab Rakvere vallas Lisanne Lindre. Tööle asus ta Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidu käivitatud maakondliku projekti „Noortegarantii Tugisüsteem Lääne-Virumaal“ raames. Ta on lõpetanud Tallinna ülikooli noorsootöö eriala. On töötanud noorsootöötajana noortekeskuses, huvijuhina koolis ning NEET-noorte juhtumikorraldajana Tapa vallas, mistõttu praegune ametikoht on tuttav. Üheks oma oluliseks rolliks peab ka iga-aastast Tamsalu tantsulaagri korraldamist.

Huvitav peatükk Lisanne elust möödus Austraalias, kuhu praegu ka paljud noored ajutiselt suunduvad. Austraalias elas ta peaaegu aasta ning töötas seal traktoristina, põhjendades oma valikut nii: „Tegin hea meeliga midagi sellist, mida ei oleks kunagi ette kujutanud ennast tegemas.“ Olles tagasi, on ta taas valmis noortega koostööd tegema, sest noorel inimesel on vahel hädavajalik oma mõtteid kellegagi läbi arutada.

Mis on Noortegarantii Tugisüsteem (NGTS)?

See on teenus, mis on mõeldud 15–29-aastastele noortele, kes on mingil põhjusel tööturult kõrvale jäänud või kelle haridustee on katkenud. Juhtumikorraldaja kaardistab seirest välja tulnud Rakvere valla mitteõppivad ja -töötavad noored ja toetab nende tööle ja/või õppima asumist ning jagab vajadusel asjakohast noortefot. Selliseid noori, kes ei õpi ega tööta ning ei ole ka Töötukassas arvel, on Rakvere vallas hetkel 54.

Kõikidel 15–29-aastastel Rakvere valla noortel, kes ei õpi ega tööta, on õigus pöörduda abi saamiseks NEET-noorte juhtumikorraldaja poole ka siis, kui nad ei ole NGTSi nimekirjas välja tulnud. Lisanne on alustanud noortega ühenduse võtmist, et anda infot erinevatest toetusvõimalustest.

Temaga saab kontakti: lisanne.lindre@rakverevald.ee; 517 3420.

Noortegarantii tugisüsteemi üldise info leiab: <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/ngts>

LASTEVANEMATE KOOL

11. märtsil kell 18

GETTER KANGUR

Sõmeru keskusehoones

OHUD VEEBIS

Seekord tuleb Lastevanemate kooli vestlema veebipolitseinik Getter Kangur.

Räägime nutiseadmete turvalisusest, äppidest, asukoha jagamisest ning kõigest muust, mida võiks lapsevanem teada.

Üritus on tasuta

Oodatud on kõik lapsevanemad, tulevased lapsevanemad ja vanavanemad

Küsimuste korral võtke ühendust eneli.baumann@rakverevald.ee

RAKVERE VALLA NOORTE TÖÖMALEV OTSIB TÖÖANDJAJD

Noorte töömalev toimub
Uhtna rühm 30.06–06.07.2025
Sõmeru rühm 11.08–16.08.2025

Tööd tehakse 4 tundi päevas
Noored vanuses 13–17.aastat

HEA ETTEVÕTJA/ASUTUS, KUI SUL ON SOOV PANUSTADA NOORTE TÖÖKASVATUSSE NING VÕIMALUS NOORTELE PAKKUDA TÖÖD SIIS, PALUN VÕTA ÜHENDUST.

Meie omaltpoolt anname "kaasa" rühmajähi, kes noori juhendab ja töö kvaliteeti kontrollib ning meie tegeleme malevlaste tööle võtmisega (lepingud, TOR, lastevanemate nõusolekud jne.)

Lisainfo:
Oxana Nikitina, Rakvere valla noorsootööspetsialist
e-post: oxana@rakverevald.ee; tel: 5301 5577

Keskmine vanaduspension tõuseb 817 euron

Sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo saatis kooskõlastusringile eelnõu, millega pensionide indekseerimise tulemusel tõuseb 1. aprillist keskmine vanaduspension 5,7 protsenti ehk 43 euro võrra tänaselt 774-lt eurolt 817 euron ja rahvapension 393 euron kuus.

Riik arvutab pensionid igal kevadel ümber, et hoida pensionid tasakaalus palkade ja hindade muutustega. Määrus kehtestatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel Vabariigi valitsuse määrusena, sest indeksi kehtestamine puudutab mitme ministeeriumi valitsemisala.

„Pensionide igakevadine indekseerimine aitab kaasa, et meie eakad saaksid elada väärikalt ning nende sissetulekud püsiksid kooskõlas elukalliduse ja palgakasvuga. 2023. aasta seisuga olid 65-aastastest ja vanematest 39,4% suhtelises vaesuses ning suur osa vanemaealistest on oma sissetulekuga endiselt suhtelise vaesuse piiril. See näitab, kui oluline on pensionide pidev ja süsteemne tõstmine, et vältida eakate langemist süvenevasse vaesusesse,” ütles sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo.

Rahvapensioni suurus on pärast indekseerimist 393,26 eurot. Pensioni baasosa suurus saab 377,2465 eurot ja aastahindeks 10,000 eurot. 2025. aastal on pensionide indekseerimise eeldatav maksumus 124 557 000 eurot ja indekseeritakse ligikaudu 325 000 pensionäri pension.

Vanaduspensionäridele kehtiv maksuvaba tulu on 2025. aastal fikseeritud 776 eurole kuus, sõltumata nende sissetuleku suuruselt. Alates jaanuarist peetakse senise 20% asemel tulumaksu kinni 22%. Tulumaksu peetakse kinni pensionitelt, kahjuhüvitistelt, lapsepuhkuse tasudelt ja vanemahüvitistelt.

Iga kalendriaasta 1. aprillil indekseeritakse riiklikke pensione indeksiga, mille väärtus sõltub 20% tarbijahinnaindeksi aastasest kasvust ja 80% sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise aastasest kasvust. Kehtestatavat pensioniindeksit kasutatakse ka Eesti Töötukassa töövõimetoetuse päevamäärade indekseerimiseks, samuti indekseeritakse kahjuhüvitist tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral.

Töövõimetoetuse päevamäär on 1. aprillist 2025. aastal 21,74 eurot ja osalise töövõime korral on toetuse suurus 57% kehtivast päevamäärast, keskmiselt 371,75 eurot kuus, ning puuduva töövõime korral 100% kehtivast päevamäärast ehk keskmiselt 652,20 eurot kuus.

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Töötukassale ja Sotsiaalkindlustusametile.

Sotsiaaltransport Rakvere vallas

Rakvere vallas osutab sotsiaaltransporditeenust Eesti Punase Risti auto. Kui sul või su lähedasel on puue või tervislik seisund, mis takistab isikliku või ühistranspordi kasutamist, saad abi sotsiaaltranspordist.

Teenuse kasutamiseks võta ühendust valla sotsiaalnõunik Anneli Saaberiga telefonil 528 3430. Avaldust teenuse kasutamiseks ootame vähemalt kolm päeva enne soovitud sõiduaega.

Kuuel päeval nädalas sõidutab Rakvere vallas punase risti märgiga auto abivajajaid arsti juurde ja ka kooli. Sotsiaaltranspordi teenust korraldab sellest aastast Punase Risti Lääne-Virumaa selts.

Vaimse tervise toetusmeede võimaldab vallaelanikule tasuta nõustamist ja abi

Rakvere vald pakub läbi vaimse tervise toetusmeede võimalust pöörduda mänguteraapiasse, paari- ja pereteraapiasse, psühholoogilise nõustaja vastuvõtule ning saada ka kriisinõustamist.

Vallavalitsuse koostööpartneriteks on mänguteraapeut Gerli Mägi (Gerli Mägi Mänguteraapia OÜ), psühholoogiline nõustaja Kristiina Isand (Kasvamine Iseendaks OÜ), paari- ja pereterapeut,

psühholoogiline nõustaja ning kriisinõustaja Velli Ehasalu (OÜ Mustrimurd- ja Invest).

Täpsema info saamiseks ning aja broneerimiseks palume võtta ühendust **ennetustööspsialisti Eneli Baummanniga**, kontakttelefon **5190 3010**, e-post **eneli.baumann@rakverevald.ee**.

Mänguteraapia aitab lapsel läbi mängu tulla toime erinevate mõtete ja tunnetega, leida lahendusi, leppida muutustega

ning ennetada probleeme. Mänguteraapeudi poole võiks pöörduda, kui laps on läbi elanud tõsise kriisi või muutuse, kogenud vägivalda (füüsiline ja emotsionaalne), kartlik, ärev, rahutu, vihane, kurb ning ei oska väljendada oma tundeid (käitub agressiivselt).

Paari- ja pereteraapia sobib näiteks suhte- ja konfliktide korral, kui suhtes on läheduse puudumine ning üksindustunne, üldine rahulolematuse, muutused

perekonnas jne. Pereteraapias osaletakse perena, paarina või individuaalselt.

Psühholoogiline nõustamine on individuaalne nõustamine, mis keskendub konkreetsele inimesele ning tema vajadustele ja murekohtadele. Nõustaja aitab kliendil endal jõuda tema jaoks parima lahenduseni.

Kriisinõustamine viiakse läbi traumeeriva sündmuse järgselt. Tegu ei ole psühholoogilise nõustamisega ega teraapiaga.

Kevadel toimub Rakvere vallas elanike rahulolu-uuring

Rakvere linnavalitsuse projekt „Elanike rahulolu-uuringu läbiviimine Rakvere linnas ja vallas“ pälvis Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) „2021-2027 Tervikliku arengu jne soodustamine mujal kui linnapiirkonnas“ meetmest 7140 eurot toetust.

Rakvere linnapea Triin Varek sõnas, et kuigi linn ja vald on halduslikult lahus, on omavalitsused igapäevaelus väga tihedalt seotud ja moodustavad koos ühtse piirkondliku kogukonna. „Sestap kutsusime Rakvere valla projekti kaaspartneriks,” ütles Varek.

Rakvere linna ja valla elanike rahulolu-uuring viiakse projekti raames läbi kahel korral: 2025 kevadel ja 2027 kevadel, et tekiks võrdlusandmed.

„Elanike rahulolu-uuringu läbiviimine on oluline tööriist, mis aitab kohalikel omavalitsustel paremini mõista oma elanike vajadusi, ootusi ja hinnanguid pakutavate teenuste ning piirkonna arengu kohta. Varasemalt Rakvere linnas ja vallas läbi viidud elanike rahulolu-uuringud ei ole enam ei aja- ega asjakohased ning vajavad kaasajastamist,” selgitas Varek.

Uuringu eesmärk on koguda linna- ja vallaelanike tagasisidet ootuste, vajaduste ja hinnangute kohta, et parandada kohalike teenuseid, tõsta elukeskkonna kvaliteeti ja toetada teadlikku otsuste

tegemist piirkonna arengu kavandamisel.

Rakvere abivallavanem Siiri Kohver (pildil) ütles, et vajadus uue elanike ra-

ahulolu-uuringu läbiviimiseks on suur. „Kevadel läbi viidava uuringu tulemusi soovime juba kasutada edasiste arengute kavandamisel sel sügisel. Kuna Rakvere linn paikneb Rakvere valla südames, on andmete ühine analüüs ja kõrvutamine igati õige lahendus ja koostöö naabritega edasiviiv jõud,” lisas Kohver.

Elanike rahulolu-uuring on laiahaardeline projekt, mis hõlmab mitut sektorit, haldusterritooriume ja sidusrühmi, luues lõimitud ja tervikliku lähenemise piirkonna arengu toetamiseks.

Aruanded uuringutulemustega valmivad kava kohaselt 2025. ja 2027. aasta teises pooles.

Projekti kogumaksumus on 10 200 eurot, millest 70% moodustab RTK toetus ning 30% ehk 3060 eurot Rakvere linna ja valla omaosalus, mis jaguneb võrdeliselt. Projekt vältab 1. detsembrist 2024 kuni 31. detsembrini 2027.

Päide külas algasid ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitustööd

17. veebruaril algasid Päide piirkonnas ehitustööd vee- ja kanalisatsioonisüsteemi rajamiseks ning selle ühendamiseks Rakvere linna võrguga. Töid teostab AS Merko Ehitus Eesti.

Tööde perioodil kehtivad piirkonnas liikluspiirangud.

Projekti eesmärk on varustada joogiveega ja ühendada ühiskanalisatsiooniga olemasolevad

Päide küla Niidu, Põllu, Metsa ja Mesilase tee piirkonna elanikud ning vähendada reovee juhtimist otse keskkonda. Lisaks on rajatiste dimensioonierimisel arvestatud Liivakalda DP, Kinguküla DP ja Jaani tee elanike tulevikuvajadusi, et võimaldada uute kinnistute liitumist vee- ja kanalisatsioonivõrguga.

Projekti raames rajatakse Päide külla ÜVK torustikud ning ühendus-

torustikud Rakvere linna ÜVK süsteemiga. Kokku on planeeritud ehitada: 5571 meetrit veetorustikku, 3523 meetrit isevoolset kanalisatsioonitorustikku, 2505 meetrit survekanalisatsioonitorustikku.

Ehitustööde tulemusena tagatakse piirkonna elanikele kvaliteetne vee- ja kanalisatsiooniteenus, mis suurendab kvaliteetset joogivett kasutavate inimeste arvu. Samuti

kasvab projekti tulemusena kanaliseeritud majapidamiste osakaal ning väheneb hajureostuse mõju Selja jõe. Projekti „Päide asula vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamine“ kogumaksumus on 1 567 452,19 eurot, millele lisanduvad omanikujärelvalve kulud. Projekti elluviimist toetab meede „Tervikliku arengu soodustamine mujal kui linnapiirkonnas“.

Kortermaja kelder saab olla hea varjumiskoht

KAIRI KULDMETS
Ida päästkeskuse varjumiskohtade nõunik

Varju otsitakse tugevate tuulte, hoovihma, pakase või hoopis palava päikese eest. Päästeamet annab nõu, kuidas saab end kaitsta lisaks ekstreemsetele ilmastikuoludele ka suurõnnetustel lekkinud ohtlike kemikaalide, plahvatuse, ohtlikult lenduvate esemete, sõjalise rünnaku, aga ka lööklaine, ülerõhu, õhusaaste, kiirguse ja muude ohtude eest.

Varjumise vajadusest annab riik teada

Varjumishoiatuse korral VARJU esimesel võimalusel, OTSI siis lisainfot, JÄRGI juhiseid ning TEAVITA võimalusel teisi inimesi. Varjumise vajadusest teavitab riik EE-ALARM ohuteavituse süsteemi

kaudu elanikke otse, kasutades sireene, SMS-e, mobiilirakendusi. Samuti saab infot kriis.ee ja olevalmis.ee veebilehtede ja erinevate meediakanalite kaudu. Koos teavitusega jagatakse ka käitumisjuhised, mida tuleb järgida. Varjuda tuleks viivitamatult lähimasse siseruumi, sulgeda ukсед, aknad ja ventilatsioon.

Kus varjuda?

Ohu korral peab varjuma esimesel võimalusel, mistõttu peab koht varjumiseks sulle olema võimalikult lähedal. Tööl või kodus on inimestel soovitatav hoonesse jääda ning minna keldrisse või kõige madalama korruse tugevate seintega aken-deta ruumi. Kui pole võimalik kusagile siseneda, siis tuleb leida koht, kus oled ühelt või rohkematelt küljelt ümbritsetud seinte

või muude takistustega. Viibida tuleks võimalikult madalal korrusel, sest nii on suurem tõenäosus ohu-olukorras mitte vigastada.

Avalikus ruumis, näiteks tänaval viibijad peaksid varjuma kiirelt lähimasse kohta, kus olla ühelt või rohkematelt küljelt ümbritsetud seinte või muude takistustega. Varjumiseks on loodud suuremates asulates avalikud varjumiskohad. Viimased on tähistatud tsiviilkaitse märgiga – sinine kolmnurk oranžil taustal. Nimekiri on toodud päästeameti, omavalitsuste kodulehtedel ja olevalmis.ee veebilehel ning maa-ameti kaardirakenduses. Enamus avalikke varjumiskohti avatakse alles sõjalise ohu kasvades, muidu on nad suletud, välja arvatud need, mis on igapäevaselt juba avalikult kasutuses.

Foto on illustreeriv.

OMAVALITSUSE MÄRGISTATUD AVALIKUD VARJUMISKOHAD

Miks on vaja kortermaja kelder kohandada varjumiskohaks ja mida selleks tegema peab?

Kuna üle poole Eesti elanikkonnast elab korterelamutes, võiks iga kortermaja mõelda maja varjumiskindluse ja toimepidevuse juhuks, kui peaks tekkima vajadus varjumiseks.

Oluline on, et oleks läbi mõeldud, kuhu ja kuidas varjuda. Selleks tuleks esmalt paika panna varjumise plaan, et ära kaardistada vajalikud tööd, mida saab juba täna ära teha keldriruumide varjumiseks kohandamiseks.

SOOVITUSED KORTERMAJADELE:

- hoidke hoone evakatsiooniteed läbitavad, sest ohuolukorras peab olema tagatud koridorides takistusteta liikumine;
  - vaadake, et varisemise võimalused on viidud miinimumi, vajadusel toestage;
  - varjumiskoht peab olema varustatud vähemalt kahe sisse-/väljapääsuga;
  - keldrite ukсед peaksid olema tugevdatud ning sarjastatud hoone üldvõtmega;
  - varjumisruumiks ei sobi näiteks soojasõlm või muud tehnilised ruumid;
  - tavaolukorras saab varjumise ruume vajadusel kasutada muudeks eesmärkideks ja hoida seal kergesti teisaldatavaid esemeid.
- Varjumiseks mõeldud ruumis tuleb arvestada järgmist:
- ruumid peavad olema puhtad ning korrastatud;
  - ruumid võiks olla varustatud evakatsioonivalgustusega elektrikatkestuste korra (generaator ja evakatsioonivalgustus);
  - ruumides peab olema tagatud piisav hapnikusisaldus õhus (ventilatsioon, õhuklapid või tuulutussavad);
  - olemasolevad aknad tuleks kindlustada liivaga täidetud plastik- või tekstiilkottidega;
  - vältimaks keldriruumide üleujutamist peavad vee- ja kanalisatsioonipüstakud õhurünnaku ajaks olema suletud ja tühjaks lastud;
  - minimaalselt võiks olla 0,75 m² põrandapinda iga varjumiskohas viibiva inimese kohta, optimaalselt 1,5 m²;
  - ruumide viimistlemisel kasutage mittepõlevaid materjale;
  - ruumid võiks olla varustatud pinkidega istumisvõimaluse tagamiseks;
  - ruumis võiks olla töökorras sidevahend edasiste tegevusjuhendite ja informatsiooni vastuvõtuks (patarei- või akutoitel raadio);
  - tagatud võiks olla joogivee mahuti või pudelites joogivesi arvestusega vähemalt 2–3 liitrit joogivett inimese kohta;
  - materjale toetamiseks ja akende kindlustamiseks on otstarbekas eelnevalt soetada ja eelnevalt ladustada;
  - ruumid peavad olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega.

Rakvere vallas on tähistatud avalike varjumiskohadena:

- Sõmeru noortekeskus (Tiigi 2 Sõmeru)
- Uhtna Põhikool (Nooruse 18 Uhtna)
- Veltsi Lasteaed (Veltsi tee 9 Veltsi)
- Lasila mõisahoone (Vahtra pst 17/1 Lasila)

Riigiinfo telefoni nimel tehakse petukõnesid

Häirekeskusele on laekunud teateid, et kelmid kasutavad riigiinfo telefoni või sellele sarnast numbrit petukõnede tegemiseks. Asutus rõhutab, et riigiasutused ei küsi paroole ega kaardiandmeid.

„Inimestele on helistatud numbrilt 61247 ja +372 600 1247, millest viimane on riigiinfo telefoni ametlik pikk number. Samuti on võetud ühendust suhtlusrakenduse Telegrami kaudu, kus kasutatakse numbrit 1247. Petturid tutvustavad end kui politsei töötajad, kelle sõnul on probleeme krediitiga, mistõttu soovivad inimest aidata. Meile teadaolevalt on kõned venekeelsed. Petukõnede olemasolu küsitakse paroole ja teisi andmeid, et mure

lahendada,“ selgitas Häirekeskuse kriisijuht Janek Murakas. „Oluline on meele pidada, et riik ei küsiks paroole ega krediitkaardi andmeid.“

Muraka sõnul võib kodanik kõne saada riigiinfo telefonilt, kui eelnevalt helistas numbrile 1247 ja liin oli hõivatud, helistaja on soovinud tagasihelistamist või kui vastavasisuline palve on tulnud koostööpartnerilt. „Riigiinfo telefoni operaator võtab inimesega ühendust üksnes eelneval kokkuleppel, näiteks andmaks lisainfot,“ lisan ta. „Erandjuhtudel oleme helistanud Eestis asuvatele inimestele, kui seda on palunud koostööpartner. Näiteks aastatel 2022–2024 helistasime Eestis viibivatele Ukraina sõjapõgenikele ning 2023. aastal andsime inimestele

teada vajadusest uuendada ID-kaardi sertifikaate. Sellistel juhtudel teeme alati avaliku eelteavituse ja lisame info oma kodulehele www.hairekeskus.ee.“

Tasub teada, et riigiinfo telefonilt väljahelistades kuvatakse üksnes numbrit 1247 ning kõne alustades annab operaator teada, et helistakse riigiinfo telefonilt. „Kuna möödunud aastaga lõppes Ukraina sõjapõgenikele helistamise projekt, siis kodanikele helistades alustame kõnet alati eesti keeles,“ täpsustas Häirekeskuse kriisijuht. Riigiinfo telefoni operaatorid annavad ja võtavad infot vastu telefonikõne, e-kirja ja Bürokrati vestluse vahendusel. Riigiinfo telefoni number on 1247 (välismaalt helistades +372 600 1247) ja e-post 1247@1247.ee.

Mida teha, kui oled saanud petukõne riigiinfo telefoni nimel?

- Katkesta kõne koheselt.
- Kui Sa ei jaganud oma isiklikku teavet ega saanud varalist kahju, anna petukõnest teada riigiinfo telefonile helistades numbril 1247.
- Kui oled petturitele jaganud oma andmeid või saanud varalist kahju, siis helista viivitamatult hädaabinumbrile 112.

Keegi ei pea tundma üksildust!

Enda eluga rahulolu aluseks on hea enesetunne, rõõmus meel ja kodusoojus. Vahel aga veeretab elu meile ette katsumusi, mis võib meie enesetunnet mõjutada. Olgu selleks siis tervisega seonduvad elumuutused, töökohalt lahkumine või hoopis elukaaslase lahkumine ja sõprussuhete vähenemine.

Kõik see võibki kaasa tuua üksildustunde, sest tundub, et oleme jäänud siis maailma päris üksi ja meid enam endisel viisil ei vajata. Muidugi toob see endaga kaasa elurõõmu kadumise, tahtmatuse kodust välja liikuda ja enda elu korraldusega tegeleda.

Kogukond hoolib, ei ole vaid hüüdlause. Olu-line on, et keegi ei jääks märkamata ja üksi ning vaatamata hetkeolukorrale on sul alati võimalus saada tuge ja abi.

Üheks võimaluseks on kasutada vabatahtliku seltsilise tuge, kes on inimene meie enda seast. Ta on just sinu jaoks olemas ja valmis sinuga vestlema, jalutama ja sinuga sinu rõõme ning muresid jagama. Vajadusel käib ta sinuga koos poes või arsti juures või hoopis raamatukogus ja miks mitte ka mõnel toredal kontserdil või kinos. Seltsiline võib olla sinu uus sõber, kellega koos saab päeva taas rõõmsamaks.

Seltsiline Ivika ja tema eakas sõber Aino jalutuskäigul.

Kuidas saada rohkem teavet seltsiliste tegevuse kohta? Rae vald, Rakvere vald, Saaremaa vald ja Rapla vald ja MTÜ Vabatahtlikud Seltsilised on asunud ühisele koostööle, et keegi nendes valdades ei peaks üksildustundest tingituna ennast oma kodus halvasti tundma. Seega saavadki seltsilised oma tuge pakkuda eelkõige kodus elavatele eakatele inimestele ja erivajadusega täiskasvanutele. Järgmise kahe aasta jooksul luuakse neis valdades vabatahtlike seltsiliste ennetustegevuste täiendav tegevusmudel juba olemasoleva koduhooldusteenuse juurde. Meie ühine eesmärk on, et inimene saaks võimalikult kaua iseseisvalt oma enda kodus elada.

Kahe aasta jooksul luuakse igasse valda oma enda vabatahtlike seltsiliste võrgustik, kuhu kutsutakse koonduma neid inimesi, kes on valmis tuge vajavale inimesele seltsiliseks olema. Nii saamegi ühiselt märgata, toetada ja luua keskkonda, kus iga inimene on väärtuslik ja tema ümber olev keskkond hoolib.

Rakvere vallas on seltsiliste võrgustiku kontaktisikuks Helve Aruja, kellega saab ühendust võtta ja oma soovidest teada anda.

Seltsiliste tegevuste kohta laiemalt saab enast kursis hoida ja täpsemat informatsiooni leida

valdade kodulehtedelt ja seltsiliste kodulehelt www.seltsilised.ee

Nelja valla ühisprojekti „Vabatahtliku tegevuse ennetusmudeli väljatöötamine ja testimine koduhooldusteenuse lisakomponendina neljas omavalitsuses“ tegevusi rahastab Euroopa Liidu Sotsiaalfond perioodil 1.01.2025–31.12.2026

KRISTA PEGOLAINEN-SAAR

MTÜ Vabatahtlikud Seltsilised,
www.seltsilised.ee
Tel 5553 3990

Vabatahtlik SELTSILINE

RAAMATU-UUDISED

Jaana Ant, Lepna raamatukogust soovib Jaak Aru „ALLA 65 KEELATUD“

Lühike vananemise algõpetus. Igasugu asju meile elus õpetatakse, aga seda kuidas saada hakkama edukalt vananemisega, seda mitte. Tegelikult võiks seda raamatut hakata lugema kui oled juba neljakümnele lähenemas, sest siis on veel võimalik oma elus mitmeidki asju muuta nii, et pensionäri staatusesse jõudes oleks valutum muutusi vastu võtta. Seega on see just paras raamat, et teha algust teadmistega, mida elu edaspidi võib tooma hakata, kui jõutakse vanusesse 65+. Seda raamatut ei tasuks aga ka väga tõsiselt võtta, pigem on tegemist väikese nõuanderaamatuga.

Raamatu autor Jaak Aru töötas kümnekond viimast aastat Saksamaal eakate arstina. Kokkupuude sadade patsientide ja nende sugulaste muredega ajendas teda oma kogemusi ja soovitusi kirja panema. Raamat vastab lühidalt paljudele praktilistele küsimustele vananemise kohta ja ärgitab seniore mõtisklema oma uue rolli üle ühiskonnas. Kes ma nüüd õieti olen, kas eakas täiskasvanu või vanur? Kas ma suudan veel autot juhtida ja arvutiprogrammide uuendustega kaasas käia? Millega sisustan oma ootamatult tühjavõitu päevi? Millest vanemas eas loobuda ja millest mitte? Kas parem on lamada või istuda, käia või joosta? Millal on tervisehüda tõsine? Kas valu saab ära lõigata? Kas surma oodata või karta? Üks leht selles raamatus on mõeldud noorematele kui pensioniealistele. Selle võib eakas soovi korral välja lõigata ja anda oma lähedastele meelepeaks. Pilgupüüdivate illustatsioonidega raamat sobib hästi ka kingituseks.

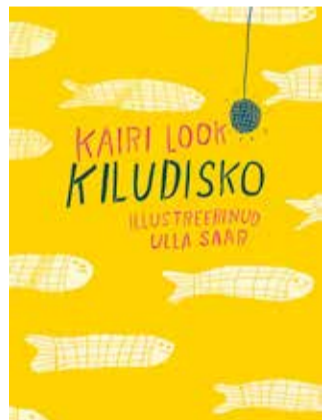
Kairi Look „KILUDISKO“

Lasteraamat, kuhu on kokku seatud 29 jutukesest aastaagu järgivate tsüklite kaupa. Traditsioonidest kantud kalendripäevad nagu munapäev, jaanipäev, kadripäev, isade- või emadepäev, saavad autori fantaasia tõukel sellise hoo, et sünnivad lausa uued päevad (näiteks onudepäev).

Üles astuvad toonekurg ja taliujjad, ärplev ämblik ja ennast kratsiv kuningas. Luukere teeb comeback'i ja haikalapoeg surfab, ringi sibavad kakud ja kärbsed. Tüdinud õpetaja proovib koolist jalga lasta, toimuvad kommiplahvatus ja külmalaine, kilud tantsivad Kaera-Jaani ja tehakse kingitus kõige maiamale.

Neist lugudest leiab äratundmisrõõmu ja igapäevaseid imesid, aga ka soovi muuta meie tänapäevane maailm hubasemaks, mõistlikumaks ja elamisväärsemaks paigaks. Üks on kindel - reeglitele vilistatakse sajaga!

Kõik raamatus tegutsevad elukad ja onud joonistas üles Ulla Saar. „Kiludisko“ valiti 2023. aasta viie kauneima lasteraamatu hulka

"SALADUSTE SALAKAMBER"

03.aprillil 2025 kell 17.00
Sõmeru raamatukogus

Kristina Ruder ja Tarmo Selter

Elu mõtted ja saladused luules ja laulus

TASUTA

Täpsem inf: Sõmeru raamatukogu 3220850

Eesti Ornitoloogiaühing ootab teateid saabuvatest rändlindudest

Nagu igal kevadel ootab Eesti Ornitoloogiaühing ka tänava vaatlusi saanud rändlindudest. Kevade jooksul oodatakse teateid näiteks linavästriku, valgetoonekure ja suitsupääsukese, kuid loomulikult ka teiste rändlindude saabumise kohta.

Rändlindude saabumisest saab iga huviline teatada kuni mai lõpuni. Vajalik on üles märkida vaatluse kuupäev ja kellaaeg, asukoht, nähtud liigid, isendite arv ja tegevus, võimalusel ka lindude sugu ja vanus. Oluline on, et vaatleja oleks täiesti kindel, mis liiki lindu ta nägi.

Vaatlusandmed tuleb sisestada rakenduse PlutoF GO kaudu või andmehalduse keskkonnas PlutoF. Täpsema vaatluste tegemise juhendi leiab ornitoloogiaühingu kodulehelt www.eoy.ee.

Jaauarikuus jäid valdavaks plusskraadid ning aasta esimene kuu oli Riigi Ilmateenistuse andmetel pikaajalisest keskmisest lausa 4 kraadi võrra soojem. „Pehme talve tõttu jäid paljud lähirändurid meile talvitama. Näiteks vaadeldi sel talvel rekordiliselt palju hoburästaid ning arvukalt kohati ka Eestisse talvitama jäänud käblikuid ning valgepõsk-laglesid,“ sõnas ornitoloogiliste vaatluste koordinaator Tarvo Valker. „Arvukam rändlindude saabumine algab märtsis ning mõned Aafrikas või Kagu-Aasias talvitavad kevadekuulutajad jõuavad meile alles mais. Lähipäevadel muutub ilm oluliselt soojemaks ja siis on oodata kiivitajate, põldlöökeste ning teiste varakevadiste rändlindude saabumist.“

Vladislav Koržets
on Eesti kirjanik, luuletaja ja humorist.

24.märts kell 13.00
Sõmeru keskusehoones

...naine oodake ootake veidi las ma rühitsen kõigepealt teid teie niikaua triikige kleidid välja vaige prossid ja keed...

TASUTA

Lisa info 53300288 Reelika

Vallavalitsuses otsustati

29. jaanuaril

- Anda osaline kasutusluba kaupluse- ja perearstikeskuse hoone perearstikeskuse osale Veski tn 7 kinnistul Aluveres.
- Kehtestada abivajavale alaealisele tugiisikuteenust osutavale tugiisikule teenuse osutamise eest makstava teenuse tunnihinnaks 6,50 eurot.
- Võõrandada enampakkumise teel internetikeskkonnas (osta.ee) valitsemiseks mittevajalikud sõidukid: Peugeot Partner (reg nr 126BKB, VIN kood: VF37J9H-NOCJ780303) alghinnaga 1000 eurot, Opel Vivaro (reg nr 598TKC) alghinnaga 5000 eurot, Ford Tourneo Custom (reg nr 569BMR) alghinnaga 10 000 euro, Toyota ProAce (reg nr 858BYN) alghinnaga 16 000 eurot. Määrata vallavara võõrandamisel tagatisraha suuruseks 10% alghinnast.
- Anda luba avaliku ürituse „Rahvakrossi ja krossisprindi EKV II etapp ja Aluveres Karikas 2025 I etapp“ korraldamiseks Roodevälja külas Paekarjääri kinnistu Aluveres Krossirajal 15.02.

5. veebruaril

- Korraldada avatud hankemenetlusega teenuse riigihange „Tõrma kalmistu hooldus“. Pakkumus peab olema jõus 90 päeva, määrata hankemenetluse eest vastutavaks isikuks heakorraspetsialist Minna Suurtamm ning hanke tulemused kinnitab vallavalitsus.
- Seada tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Päide külas asuva Rakvere valla omandis oleva Mesilase tee ja Suvila tee koormamiseks sundvaldusega. Kinnistutele soovitakse paigaldada maakaabelliinid.
- Määrata Päide külas asuva Kollila katastriüksuse uueks lähiaadressiks Päide küla, Liivalaiu.
- Nõustuda Paatna külas Loola katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Loola, sihtotstarbega maatulundusmaa ja Ränioru tee transpordimaa.
- Kehtestada Päide külas Mesilase vkt 7a kinnistu detailplaneering. Korralduse lahutamatuks osaks on Mesilase vkt 7a kinnistu detailplaneering, KEK Invest AS, töö nr 21-106.
- Kinnitada Sõmeru põhikooli hoolekogu koosseis järgmiselt: Kaili Õunapuu-Seidelberg – vanemate esindaja, hoolekogu esimees Toomas Laos – vanemate esindaja, Imbi Mänd – vilistlaste esindaja, Reine Anton – õppenõukogu esindaja, Romet Kolberg – õpilasesinduse poolt nimetatud esindaja, Juta Valvik – kooli toetava organisatsiooni esindaja, Peep Vassiljev – koolipidaja esindaja, Tiina Rumm – õppenõukogu esindaja, Avely Punane – vanemate esindaja.

12. veebruaril

- Anda ehitusluba üksikelamu püstitamiseks Muru tn 14a Sõmerul.

- Korraldada avatud hankemenetlusega teenuse riigihange „Rakvere valla tuulepargi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine“. Pakkumus peab olema jõus 90 päeva, määrata hankemenetluse eest vastutavaks isikuks planeerimise ja ehitusnõunik Madis Akel ning hanke tulemused kinnitab vallavalitsus.
- Anda luba eksponeerida välireklaami keevisraamil reklaamitreileril Tõrremäe külas Teedeääre kinnistul 06.03.-02.04.2025.

19. veebruaril

- Nõustuda Koovälja külas Käo ja Pääsukese katastriüksuste piiride muutmisega vastavalt maakorralduskavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Käo katastriüksus sihtotstarbega elamumaa ja Pääsukese maatulundusmaa.
- Anda luba avaliku ürituse „Talvesprint“ korraldamiseks 24.02. Aru kinnistul Mädapeal.
- Anda ehituslood: sõidu- ja kõnnitee rajamiseks Karjamõisa tänav L1, L2, Ridala tänav, Roo põik L1 ja L2, Roo tänav, Roo tänav L2 Roodevälja külas; külmaveetorustiku rajamiseks Ridala tn1, 10, 11, 12, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, Roo põik L1, Roo tänav, Roo tänav L2, Roodevälja külas; reoveekanaliseerimise torustiku rajamiseks Ridala tn 10, 11, 12, 7, 8, 9, Ridalataänav, Ridala tn 1, 2, 3, 4, 5, 6, Ridala tänav, Roo põik L1, Roo tänav, Roo tänav L2, Roodevälja külas; sademeveekanaliseerimise rajamiseks Ridala tn12, Ridala tänav, Roo põik L1, Roodevälja külas.
- Anda kasutusluba tootmishoonele Terase tn 1 Uhtnas.
- Eraldada toetust Mittetulundusühingule Aluveres Ringi projekti „Rahvakrossi ja krossisprindi EKV 2025, Aluveres Karikas 2025 3 võistluse korraldamine“ läbiviimiseks summas 2860 eurot kiirabiteenuse ja ajavõtuteenuse eest tasumiseks.
- Korraldada avatud hankemenetlusega teenuse riigihange „Rakvere valla territooriumil heakorrateenuse osutamine 2025–2027“. Pakkumus peab olema jõus 90 päeva, määrata hankemenetluse eest vastutavaks isikuks heakorraspetsialist Minna Suurtamm ja hanke tulemused kinnitab vallavalitsus.
- Algatada Rakvere valla arengukava 2019–2035, Rakvere valla teede arengukava 2019–2035 ülevaatamise ja eelarvestrateegia 2026–2029 koostamise protsess vastavalt tegevuskavale. Moodustada Rakvere valla teede arengukava 2019–2035 ülevaatamiseks 5-liikmelises koosseisus juhtrühm.
- Tunnistada kehtetuks järgmised määrused: 1) Rakvere vallavalitsuse 14.01.2016 määrus nr 1 „Lasila põhikooli õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord“; 2) Rakvere vallavalitsuse 21.09.2017 määrus nr 12 „Laste arvu suurendamine Lasila põhikooli lasteaiarühmas“; 3) Rakvere vallavalitsuse 27.04.2017 määrus nr 4 „Veltsi lasteaed-algkooli õpilase koolivastuvõtmise tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord“; 4) Rakvere vallavalitsuse 29.08.2013 määrus nr 3 „Veltsi lasteaed-algkooli laste arvu suurendamine söime- ja liitrühmas“.

Vallavolikogus otsustati

29. jaanuaril

- Lõpetada Ubja päevakeskuse tegevus.
- Tunnistada kehtetuks vallavolikogu 19.01.2022 otsus nr 23 „Teede arengukava töögrupi moodustamine aastateks 2022–2025“.
- Võtta vastu Ussimäel Sambliku tn 13 kinnistu detailplaneering ning korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek.
- Määrata vallavanema töötasuks tagasiulatavalt alates 1.01.2025 3600 eurot kuus. Määrata tagasiulatavalt alates 1.01.2025 vallavanemale järgmised soodustused: anda vallavanemale valla kulul kasutamiseks tööks vajalik sõiduk ilma sõidupäevikupidamise kohustusega. Sõiduki eest tasutakse erisoodustamaksu. Vallavanema kasutuses oleva sõiduki parkimine toimub töövälisel ajal kasutaja asukohas. Tagada vallavanemale kommunikatsioonivahendid, kattes sellega seotud kulud valla eelarvest kuni 40 euro eest kuus.
- Tunnustada Rakvere valla lasteaed Pääsuisilm direktorit Evi Metsmaakerit tänuväärse, kauaaegse ja tulemusliku töö eest Rakvere valla aumärgiga.

19. veebruaril

- Kiita heaks Lääne-Viru maakonna arengustrateegia tegevuskava 2025–2028, mille lahutamatuks osaks on maakonna arengustrateegia elluviimise toetuse (MATA) vahendite kasutamise tegevuskava 2025. aastaks.
- Muudeti Tõrma kalmistu kasutamise eeskirja.

RAKVERE VALLA KAASAVA EELARVE IDEEKORJE

Rakvere valla 2025. a eelarves on kaasavaks eelarveks ettenähtud 20 000 eurot. Kaasava eelarve objektiks võib olla vallaga seotud investeeringuobjekt või vallas korraldatav avalik üritus. **Ideede esitamise tähtaeg on 31. märts 2025. a.** Idee tuleb esitada Rakvere Vallavalitsusele kirjalikult aadressile Kooli 2 Sõmeru alevik, e-postiga aadressile vallavalitsus@rakverevald.ee või valla veebilehel oleva vormi kaudu. Täiendav info www.rakverevald.ee

VESTLUSÕHTU
Sõmeru noortekeskuses
21.märts kell 16.30

Soovin jagada sulle 17- aastase Liiserini lugu. Kus ühel tavalisel hommikul kogu senini turvaline elu sai pööratud pea peale, inimsuhted viisid kuristikku, koputas depressioon, üksindus oli parim sõber ja kodunimeline paik jäi selja taha.

ÜKS OLI KINDEL, SELLEST KÕIGEST PEAN VÄLJA TULEMA.
AGA KUIDAS?
TULE KUULA JA SAAD TEADA!

POSITIIVSUS OMA OLE ELU TÄHT

Ametlik teade

Rakvere vallavolikogu otsusega nr.162, 29. jaanuaril 2025, algatati Rakvere vallas Ussimäe külas asuva **Lehtri kinnistu detailplaneeringu** koostamine. Samuti kinnitati lähteseisukohad ning otsustati jätta algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Planeeritava ala kirjeldus

Detailplaneering hõlmab Lehtri kinnistut (katastritunnus 66301:013:0180) suurusega 3,25 ha. Planeeringu eesmärk on määrata kinnistule ehitusõigus kaubandus- ja teenindushoonete ning neid teenindavate rajatiste rajamiseks. Planeeringuga lahendatakse juurdepääs, parkimine, haljastus, tehnovõrkudega varustatus ja heakord. Detailplaneeringuga kavandatakse muuta kinnistu sihtotstarve maatulundusmaast 100% kaubandus-, toit-

lustus- ja teenindusmaaks. Kuna alal puudub kehtiv üldplaneering, käsitletakse Lehtri kinnistu detailplaneeringut üldplaneeringut muutva planeeringuna.

Keskkonnamõju hindamine

Koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinna kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisega olulist keskkonnamõju, mistõttu ei ole keskkonnamõju strateegilist hindamist vaja algatada.

Planeeringu materjalidega tutvumine

Detailplaneeringu materjalid on kättesaadavad elektrooniliselt Rakvere valla veebilehel: www.rakverevald.ee/algatamine-ja-menetlemine.

22. MÄRTSIL KELL 13.00
SÕMERU KESKUSEHOONES

Lauluklubi
Külast Külla

OMAOSALUS 5.-

Meie pakume kohvi meelepärane
suupiste võta ise kaasa

Info tel. 56470493 Helle

SVEN HÖBEMÄGI BONZO

MUUSIKALINE VESTLUSÕHTU

IGAL LINNUL OMA LAUL

UNIKAALNE KOOSLUS EHK TUNTUD HOBIORNITOLOOG SVEN HÖBEMÄGI JA MUUSIK ANDRUS BONZO ALBRECHT VIIVAD SIND PÕNEVASSE LINDUDE MAAILMA LÄBI LINNULUGUDE JA MUUSIKA.

PILETID KOHAPEAL:
TÄISKASVANU: 10 €
PENSIONÄRID/LAPSED: 5 €

04.04.2025
KELL 19.00
SÕMERU KESKUSEHOONES,
KOOLI 2, SÕMERU

ÜLLATUSESINEJA ELIISE MARI HÖBEMÄGI (5A)

*Et sul oleks elu päikest, siis on sul valgust.
Et sul oleks rõõmsaid laule, siis on sul luusti.
Et sul oleks häid sõpru, siis on sul soojust.
Et sul oleks palju tervist, siis on sul kõike.*

*Õnnitleme märtsikuu juubilarid
ja sünnipäevalisi!*

94. sünnipäeval
ERNA ALLIKVEE Ubja

93. sünnipäeval
ANITA LEPPIK Aresi

92. sünnipäeval
AINO TOOM Varudi-Vanaküla

89. sünnipäeval
ANTS KANGUR Karunga
ÜLO SOPPE Arkna
LIIDIA REINMANN Veltsi
VALDO ILVES Sõmeru
MELAINE TIILEN Uhtna

87. sünnipäeval
VELLO KÄBIN Näpi
MALLE VAHESALU Uhtna
JUHAN PIKKOJA Uhtna

86. sünnipäeval
MAIMU KÄIVÄRÄINEN Veltsi
ELMA-AMALIE JUHANSON Sõmeru
MARIA VALGE Näpi
LINDA OLDE Sõmeru

84. sünnipäeval
AINO IVANOVA Roodevälja
MILVI VÕSU Näpi
MADIS MÄE Sõmeru
AIME ZALITE Sõmeru

83. sünnipäeval
LJUDMILLA RENTER Uhtna
ANTS KRAUS Rahkla

82. sünnipäeval
LINDA MAASIK Levala
VLADIMIR JEVDOKIMOV Roodevälja

81. sünnipäeval
REIN MULLAMAA Kaarli
KARIN KOLLOM Sõmeru
HELJE ALLESE Sõmeru
MATI ERRILD Rahkla

80. sünnipäeval
ENDLA LOIT Sõmeru

75. sünnipäeval
MAIMO LINDE Uhtna
KAJA LUMISTE Sõmeru
ARVO DREIFELDT Taaravainu
LEONORE KANGUR Roodevälja
HILJE LUIK Kaarli küla
EHA SIDEROV Sõmeru
KUNNAR LINDLOM Sõmeru
LJUBOV KUKKUR Roodevälja

70. sünnipäeval
ÜLLE MÄNDLA Sõmeru
ELSA RÄHMONEN Vaeküla
KÜLLI KOHK Vaeküla
SERGEI RÖŽOV Lepna

07. MÄRTSIL KELL 19
SÕMERU KESKUSEHOONES
PÜSTIJALAMUUSIKAL

JAH, ILMA NAISTETA!

LAVAL Pilet 10€

NÄITLEJA JA LAULJA MIHKEL TIKERPALU
MUUSIK MADIS KREEVAN

Avatud JK Catering kohvik

Kohtade broneerimiseks helista
tel. 53364604 Siiri või 53300288 Reelika

Piletid eelmüügis Sõmeru raamatukogus E-R 10.00-18.00

Minu kodukoht

Tere,
head Sõmeru ja ümberkaudsete
piirkondade elanikud!

Olen Lisandra Murakas, Rakvere
Riigigümnaasiumi II. klassi õpilane
ja mul on rõõm kutsuda teid osa
saama minu maalinäitusest
Sõmeru vallamajas
1. märtsist - 30. aprillini.

Näitusel tutvustan oma uurimistöö
raames valminud akvarellmaali
seeriat, kus olen jäädvustanud meie
kodukoha kaunemaid paiku.

Näitus on avatud vallamaja
lahtiolekuaegadel.

Palun astuge läbi!

Kohapeal oleva QR-koodi kaudu
saate jätta ka oma tagasiside. Teie
arvamus on minu jaoks väga
väärtuslik!

Lisandra Murakas

Salongiõhtu
Sõmeru keskusehoones
28.märtsil kell 19.00

Alan Ayckbourn

NORMAN VALLUTAJA Pilet 10.-

Lavastaja Urmas Lennuk
Mängib Sõmeru Näitetrupp

PEALE ETENDUST VESTLUSÕHTU
NÄITLEJATEGA

Osades: Tanja Sõtsava, Svetlana Johanson,
Maido Nõlvak, Katrin Nõlvak, Madis Joosep
Toomel, Andrus Remiküll ja Reet Tominga

AVATUD WILLER'S SPORTS
LOUNGE KOKTEILIBAAR

Kohtade broneerimine tel. 53364604 Siiri või 53300288 Reelika.
Piletid eelmüügis Sõmeru raamatukogus E-R 10.00 - 18.00

Kell seisab, peatus aeg,
pooleli jäi elu ...

Mälestame

AUGUST VALTIN 15.08.1948–22.01.2025 Kloodi

VIKTOR DEKET 30.09.1983–25.01.2025 Mädaepa

ENDLA RÄTSEP 29.06.1932–26.01.2025 Sõmeru

HELGI NIKOLAJEVA 04.02.1942–05.02.2025 Kaarli

ANTS VAHU 01.05.1940–12.02.2025 Sõmeru

VALDO EINMANN 07.03.1941–13.02.2025 Ussimäe

LEMBIT POHLA 25.01.1935–16.02.2025 Veltsi

ÜLLE METSAM 27.07.1959–16.02.2025 Sõmeru

MAILE HIIET 26.02.1940–24.02.2025 Soosaluse

Õnne ja avastamisrõõmu.

*Õnnitame uusi
valla kodanikke!*

RANNER Sämi
CHRISTIAN Ussimäe
LISANDRA Ussimäe

